

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัด
ซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤตินั้น ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล โดยใช้การวิจัยแบบการ
วิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
โดยจับสลากเพื่อเลือกเขตที่ต้องการเก็บข้อมูล โดยจับสลากได้เขตต่างๆ ดังนี้ บางกอกน้อย
จอมทอง บางขุนเทียน บางกะปิ ลาดพร้าว บางซื่อ บางรัก ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ และสะพานสูง
รวมทั้งใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการแจกแบบสอบถามตามเขตต่างๆ
จำนวนรวมกัน 362 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กับตัวแทน
กลุ่มแพทย์จำนวน 38 คน (ร้อยละ 9.50) จากโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลตำรวจ และ
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ เนื่องจากความสะดวกทางด้านคมนาคม ซึ่งผู้วิจัยสามารถเดินทาง
และมีความสะดวกในการเก็บแบบสอบถาม อีกทั้งโรงพยาบาลดังกล่าวสังกัดหน่วยงานที่แตกต่าง
กัน คือ โรงพยาบาลศิริราช สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โรงพยาบาลตำรวจและโรงพยาบาล
เจริญกรุงประชารักษ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนใน
กรุงเทพมหานครฯ ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป และมีอาชีพต่างๆ ดังนี้ ได้แก่ ข้าราชการ นักธุรกิจ แพทย์ ครู
อาจารย์ พ่อค้า แม่ค้า พนักงานโรงแรม นักศึกษา และอาชีพอื่นๆ ได้แก่ พนักงานบริษัท แม่บ้าน
รับจ้าง ลูกจ้าง ข้าราชการบำนาญ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานบริษัทหลักทรัพย์
นักกิจกรรมบำบัด โปรแกรมเมอร์ พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักการ พนักงานธนาคาร
ประชาสัมพันธ์ พนักงานห้างสรรพสินค้า ลูกจ้างส่วนราชการ พนักงานรักษาความปลอดภัย
นักดนตรี เกษัชกร คนงาน คนขับรถ ช่างตัดผม ธุรกิจส่วนตัว ทำสวน ดูแลผู้ป่วย เสริมสวย
ผู้รับเหมา และอยู่บ้านเฉยๆ จำนวนทั้งหมด 400 คน โดยเก็บข้อมูลในเขตต่างๆ ได้แก่ บางกอกน้อย
จอมทอง บางขุนเทียน บางกะปิ ลาดพร้าว บางซื่อ บางรัก ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ และสะพานสูง

ในการเก็บข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
(Simple Random Sampling) ในการเก็บข้อมูล พบอาชีพต่างๆ ได้แก่ ข้าราชการ นักธุรกิจ ครู
อาจารย์ พนักงานโรงแรม พ่อค้า แม่ค้า นักศึกษา และ อาชีพอื่นๆ ซึ่งได้แก่พนักงานบริษัท แม่บ้าน
รับจ้าง ลูกจ้าง ข้าราชการบำนาญ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานบริษัทหลักทรัพย์
นักกิจกรรมบำบัด โปรแกรมเมอร์ พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักการ พนักงานธนาคาร
ประชาสัมพันธ์ พนักงานห้างสรรพสินค้า ลูกจ้างส่วนราชการ พนักงานรักษาความปลอดภัย

นักดนตรี เกสซ์กร คนงาน คนขับรถ ช่างตัดผม ธุรกิจส่วนตัว ทำสวน ดูแลผู้ป่วย เสริมสวย ผู้รับเหมา และอยู่บ้านเฉยๆ และใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ในการเก็บข้อมูลกับอาชีพแพทย์ เนื่องจากโรคไข้วัดซาร์สเป็นโรคร้ายแรง มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตกระจายอยู่ในหลายประเทศ และไม่เคยมีผู้ใดศึกษาถึงความเห็นของประชาชนต่อการเสนอข่าวโรคไข้วัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติมาก่อน ดังนั้นในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงสนใจว่า แพทย์ในฐานะเป็นผู้มีความรู้เรื่องโรคภัยไข้เจ็บเป็นอย่างดี และมีบทบาทเป็นผู้ให้บริการการรักษาหากเกิดโรคไข้วัดซาร์สในเมืองไทยนั้น จะมีความเห็นต่อการเสนอข่าวโรคไข้วัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติอย่างไร

จากการเก็บข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 400 คน พบแพทย์จำนวน 38 คน ส่วนอาชีพอื่นๆ จำนวน 362 คน สำหรับอาชีพแพทย์ จำนวน 38 คนนั้น คิดเป็นร้อยละ 9.50 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่ามีจำนวนพอจะเป็นตัวแทนประชากรกลุ่มแพทย์ต่อการเสนอข่าวโรคไข้วัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ

สำหรับการประมวลผลการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) มาประมวลผลและเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของค่าร้อยละ ส่วนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน นั้นผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเนะ (Yamane, 1970) ซึ่งกล่าวว่ากลุ่มตัวอย่าง 400 คนนั้นเป็นตัวแทนประชากรขนาด ∞ กำหนดความเชื่อมั่น 95.5% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5%

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้วัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 6 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

จากการสำรวจความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ จำนวน 400 คน พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 202 คน (ร้อยละ 50.50) และเพศหญิง จำนวน 198 คน (ร้อยละ 49.50) ส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 97 คน (ร้อยละ 24.30) จบการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 205 คน (ร้อยละ 51.30) และมีอาชีพรับราชการเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 81 คน (ร้อยละ 20.30)

หมวดที่ 2 ประเภทของสื่อมวลชนที่ประชาชนเปิดรับ

สื่อที่ประชาชนเปิดรับมากที่สุด คือ โทรทัศน์ จำนวน 303 คน (ร้อยละ 75.75)

หมวดที่ 3 ประเภทของสื่อมวลชนที่ประชาชนเชื่อถือในภาวะวิกฤติ

สื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนมากที่สุด คือ โทรทัศน์ จำนวน 298 คน (ร้อยละ 74.50)

สื่อที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดซาร์สมากที่สุด คือ โทรทัศน์ จำนวน 242 คน (ร้อยละ 60.50)

สื่อที่ประชาชนเชื่อถือมากที่สุด คือ โทรทัศน์ จำนวน 303 คน (ร้อยละ 75.75)

ประเภทของสื่อมวลชนที่สร้างความตื่นตระหนกมากที่สุด คือ โทรทัศน์ จำนวน 201 คน (ร้อยละ 50.30)

สื่อที่ประชาชนเชื่อในข้อมูลในการรายงานข่าวโรคไข้หวัดซาร์ส คือ โทรทัศน์ จำนวน 322 คน (ร้อยละ 80.50)

หมวดที่ 4 อารมณ์ ความรู้สึกของประชาชนต่อนโยบายโรคไข้หวัดซาร์ส

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สเป็นโรคร้ายแรง และติดต่อได้ง่าย พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกตกใจ จำนวน 98 คน (ร้อยละ 24.50) และรู้สึกวิตกกังวล จำนวน 207 คน (ร้อยละ 51.75) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบเมื่อรวมกันแล้วมากถึง จำนวน 305 คน (ร้อยละ 76.25)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าว นางสุดารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศให้ผู้เดินทางจากประเทศกลุ่มเสี่ยงและมีอาการต้องสงสัยให้หยุดทำงาน 14 วัน พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกตกใจ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 14.00) และรู้สึกวิตกกังวล จำนวน 158 คน (ร้อยละ 39.50) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบเมื่อรวมกันแล้วมากถึง

214 คน (ร้อยละ 53.50) ขณะเดียวกันที่น่าสนใจว่าในจำนวนใกล้เคียงกันประชาชนก็มีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.50) และมั่นใจ จำนวน 91 คน (ร้อยละ 22.75) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวน 185 คน (ร้อยละ 46.25)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนรายงานตัวเลขผู้เสียชีวิตและผู้ติดเชื้อไข้หวัดซาร์สเพิ่มขึ้นทุกวัน พบว่าประชาชนมีความรู้สึกตกใจ จำนวน 109 คน (ร้อยละ 27.25) และรู้สึกวิตกกังวล จำนวน 211 คน (ร้อยละ 52.75) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบรวมกัน จำนวน 320 คน (ร้อยละ 80.00)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่าหน้ากากอนามัยขาดตลาด พบว่าประชาชนมีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 224 คน (ร้อยละ 56.00) และมั่นใจ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 2.50) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวน 234 คน (ร้อยละ 58.50)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่ากระทรวงสาธารณสุขประกาศว่าได้เร่งหาทางป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไข้หวัดซาร์สแล้ว พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.50) และมั่นใจ จำนวน 225 คน (ร้อยละ 56.25) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวน 319 คน (ร้อยละ 79.75)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนแพร่ภาพนางสุภารัตน์ เกตุราพันธ์และคณะสวมหน้ากากอนามัยออกเดินเยี่ยมประชาชน พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 197 คน (ร้อยละ 49.25) และมั่นใจ จำนวน 114 คน (ร้อยละ 28.50) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวน 311 คน (ร้อยละ 77.75)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่านายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ออกมายืนยันว่าไทยไม่ใช่แหล่งแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดซาร์ส พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 120 คน (ร้อยละ 30.00) และมั่นใจ จำนวน 211 คน (ร้อยละ 52.75) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันมีจำนวน 331 คน (ร้อยละ 82.75)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่าประเทศไทยถูกแวดล้อมด้วยประเทศกลุ่มเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดซาร์ส พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกตกใจ จำนวน 46 คน

(ร้อยละ 11.50) และวิตกกังวล จำนวน 222 คน (ร้อยละ 55.50) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบ เมื่อรวมกันมีจำนวน 268 คน (ร้อยละ 67.00)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่าหมอมีความเห็นต่อโรคไข้หวัด ซาร์สไม่ตรงกัน พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกตกใจ จำนวน 30 คน (ร้อยละ 7.50) และวิตกกังวล จำนวน 190 คน (ร้อยละ 47.50) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบ เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวน 220 คน (ร้อยละ 55.00)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่าหมอชาวฮ่องกงติดเชื้อไข้หวัด ซาร์สและถึงแก่ชีวิต พบว่า ประชาชนรู้สึกตกใจ จำนวน 134 คน (ร้อยละ 33.50) และ วิตกกังวล จำนวน 165 คน (ร้อยละ 41.25) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบ เมื่อรวมกันมีจำนวน 299 คน (ร้อยละ 74.75)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนแพร่ภาพนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตรและคณะไปดอนเมืองโดยไม่ใส่หน้ากากอนามัย พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 183 คน (ร้อยละ 45.75) และ มั่นใจ จำนวน 156 (ร้อยละ 39.00) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันมีจำนวน 339 คน (ร้อยละ 84.75)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่านายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ให้ความมั่นใจว่าสามารถเที่ยวสงกรานต์ได้อย่างปลอดภัย พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 161 คน (ร้อยละ 40.20) และ มั่นใจ จำนวน 208 คน (ร้อยละ 52.00) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันมีจำนวน 369 คน (ร้อยละ 92.20)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่านายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร เสนอจ่ายเงินสองล้านบาท หากมีประชาชนเสียชีวิตด้วยโรคไข้หวัดซาร์สในช่วงเทศกาลสงกรานต์ พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 177 คน (ร้อยละ 44.25) และ มั่นใจ จำนวน 191 คน (ร้อยละ 47.75) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันมีจำนวน 368 คน (ร้อยละ 92.00)

ความรู้สึกของประชาชนต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวองค์การอนามัยโลกประกาศว่าไทยไม่ใช่แหล่งแพร่ระบาดของโรคซาร์ส พบว่า ประชาชนรู้สึกเฉยๆ จำนวน 88 คน (ร้อยละ 22.00)

และมั่นใจ จำนวน 289 คน (ร้อยละ 72.30) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันมีจำนวน 377 คน (ร้อยละ 94.30)

ความรู้สึกของแพทย์ในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ

ความรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าว นางสุภารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้ผู้เดินทางจากประเทศกลุ่มเสี่ยงและมีอาการต้องสงสัยให้หยุดทำงาน 14 วัน พบว่า แพทย์ไม่รู้สึกตกใจเลย แต่มีความรู้สึกวิตกกังวล จำนวน 18 คน (ร้อยละ 47.40) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบ ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาความรู้สึกด้านบวกพบว่า แพทย์เองมีความรู้สึกเฉยๆ และมั่นใจ จำนวนความรู้สึกละ 10 คน (ร้อยละ 26.30 เท่ากัน) ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วนั้นแพทย์มีความรู้สึกด้านบวกรวมกัน ร้อยละ 46.60

ความรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่านายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ชินวัตร ออกมายืนยันว่าไทยไม่ใช่แหล่งแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดซาร์ส พบว่า แพทย์มีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 39.48) และมั่นใจ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 36.84) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันมีจำนวน 29 คน (ร้อยละ 76.32)

ความรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่าหมอมีความเห็นต่อโรคไข้หวัดซาร์สไม่ตรงกัน พบว่าแพทย์มีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 24 คน (ร้อยละ 63.20)

ความรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่านายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ชินวัตร เสนอจ่ายเงินสองล้านบาทหากมีประชาชนเสียชีวิตด้วยโรคไข้หวัดซาร์สในช่วงเทศกาลสงกรานต์ พบว่า แพทย์มีความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 17 คน (ร้อยละ 44.74) และมั่นใจ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 34.21) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก เมื่อรวมกันมีจำนวน 30 คน (ร้อยละ 78.95)

หมวดที่ 5 สาเหตุที่ทำให้การรายงานข่าวของสื่อมวลชนสร้างปัญหาให้กับประชาชน

พบว่าประชาชนมีความเห็นต่อเรื่องของสื่อมวลชนรายงานข่าวเรื่องโรคซาร์สสับสนในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 360 คน (ร้อยละ 82.00)

พบว่าประชาชนมีความเห็นต่อการที่รัฐบาลไม่มีข้อมูลชัดเจนเรื่องโรคไข้หวัดซาร์สในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 347 คน (ร้อยละ 86.75)

พบว่าประชาชนมีความเห็นต่อการที่รัฐบาลปกปิดความจริงเกี่ยวกับโรคซาร์สในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 317 คน เท่ากัน (ร้อยละ 84.25)

พบว่าประชาชนมีความรู้สึกต่อการที่รัฐบาลไม่พูดความจริงทั้งหมดแก่ประชาชนเพราะกลัวประชาชนจะตื่นตกใจ ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 340 คน (ร้อยละ 85.00)

ความรู้สึกรู้สึกของแพทย์ในกรุงเทพมหานครฯ ต่อหน้าที่ของสื่อมวลชนในการรายงานข่าวโรคไข้หวัดซาร์ส

พบว่าแพทย์มีความเห็นต่อเรื่องของสื่อมวลชนรายงานข่าวเรื่องโรคซาร์สสับสนในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 38 คน (ร้อยละ 100.00)

พบว่าแพทย์มีความเห็นต่อการที่รัฐบาลไม่มีข้อมูลชัดเจนเรื่องโรคไข้หวัดซาร์สในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 38 คน (ร้อยละ 100.00)

พบว่าแพทย์มีความเห็นต่อการที่รัฐบาลปกปิดความจริงเกี่ยวกับโรคซาร์สในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 38 คน เท่ากัน (ร้อยละ 100.00)

พบว่าแพทย์มีความรู้สึกต่อการที่รัฐบาลไม่พูดความจริงทั้งหมดแก่ประชาชนเพราะกลัวประชาชนจะตื่นตกใจ ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด จำนวน 34 คน (ร้อยละ 89.50)

หมวดที่ 6 ความเห็นต่อภาระหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ

พบว่าประชาชน จำนวน 201 คน (ร้อยละ 50.30) คิดว่าหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ คือ การช่วยคลี่คลายกรองข้อมูลข่าวสารเพื่อรายงานข่าวให้เที่ยงตรงที่สุด ส่วนการรายงานข้อมูลตามที่รัฐบาลแถลงนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด 53 คน (ร้อยละ 13.30)

ความเห็นของแพทย์ในกรุงเทพมหานครฯ เกี่ยวกับหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ

พบว่าแพทย์ จำนวน 25 คน (ร้อยละ 65.80) คิดว่าหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ คือ การช่วยกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารเพื่อรายงานข่าวให้เที่ยงตรงที่สุด และอีกจำนวนเท่ากัน คือ 25 คน (ร้อยละ 65.80) คิดว่าหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติอีกหน้าที่หนึ่ง คือ การให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชน ขณะที่หน้าที่การรายงานข้อมูลตามที่รัฐบาลแถลงนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน (ร้อยละ 5.30)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ” ที่มุ่งเน้นศึกษาถึงความเห็นของประชาชนต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในช่วงภาวะวิกฤติ ทำให้ทราบได้ว่า เมื่ออยู่ในภาวะวิกฤติ มนุษย์ต้องการข่าวสารด้านต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเพราะเมื่อเกิดภาวะวิกฤติจะเกิดภาวะที่ผิดหวังรุนแรงชั่วขณะและไม่สามารถจะจัดระเบียบใดๆ ได้ มักไม่สามารถต่อสู้กับสถานการณ์นั้นๆ ได้ (Slaikue, 1984 อ้างถึงใน ม.ล.อัจฉราพร ณ สงขลา, 2535) โดยที่ประเด็นหรือข่าวที่ได้ออกเผยแพร่สู่สาธารณชนนั้นขึ้นอยู่กับสื่อมวลชนเองที่เป็นผู้กำหนดข่าวหรือประเด็น นอกจากนี้ทำให้ทราบอีกว่า เมื่อคนเราอยู่ในสภาวะการเป็นผู้รับสาร สื่อมวลชนมีหน้าที่ที่จะเลือกประเด็นข่าวสารหรือหัวข้อที่สื่อมวลชนตระหนักถึงสาระสำคัญ ซึ่งกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดระเบียบวาระการรับรู้เหตุการณ์แก่ประชาชนนั่นเอง นอกจากนี้การวิจัยเรื่องนี้ยังได้เน้นถึงความเห็นของแพทย์อีกด้วย เพราะแพทย์เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับโรคภัยไข้เจ็บ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าความเห็นของแพทย์เป็นสิ่งจำเป็นในการวิจัยเช่นกัน

ดังนั้นความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ จึงตกอยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีและแนวคิด ดังนี้

1. ทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ (Agenda-Setting Theory)
2. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ (Crisis Theory)

ผลการวิจัยเรื่องความเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเปิดรับสื่อที่เสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.ความเห็นของประชาชนในการเปิดรับสื่อมวลชน กล่าวคือ ประชาชนมีการเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ส่วนวิทยุ มีการเปิดรับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา ประเสริฐวิริยะกุล (2540 อ้างถึงใน จรินทร์พย์ แก้วกล้า, 2541) ที่ศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสารในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งพบว่าสิ่งที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ เลือกใช้ในการแสวงหาข่าวสารมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวิทยุ ตามลำดับ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ วรกิจโกภาทร (2535 อ้างถึงใน จรินทร์พย์ แก้วกล้า, 2541) ที่ว่าสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวิทยุเป็นสื่อที่มีอยู่ใกล้ตัว สามารถเปิดรับสื่อเหล่านี้ได้ในช่วงที่ผู้รับสารสะดวก ทั้งที่เกิดจากความตั้งใจหรืออาจเกิดจากความเคยชินที่ได้ทำทุกวันจนติดเป็นนิสัย ซึ่งเป็นไปโดยไม่ตั้งใจมากกว่า (ชิบ จิตนิยม , 2534 อ้างถึงใน จรินทร์พย์ แก้วกล้า, 2541)

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยยังพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎา ตรงดี (2544) ที่ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย” พบว่าในส่วนของการเสนอข่าวของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย แม้จะมีการตรวจสอบความถูกต้องอย่างเป็นลำดับขั้นตอนแล้ว ยังเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ เนื่องจากการทำงานต้องอาศัยความรวดเร็วภายใต้สภาวะการแข่งขัน นอกจากนี้ในการเสนอข่าวของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทยยังมีการเสนอความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในช่วงอีกด้วย จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ (Agenda - Setting Theory) แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ กล่าวคือ การกำหนดระเบียบวาระ (Agenda Setting) หรือที่เรียกว่าการกำหนดประเด็นซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของสื่อมวลชน โดยสื่อกำหนดประเด็นทำให้สังคมทั้งหมดหันมาสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน (วิภา อุดมฉันท, 2541)

การกำหนดระเบียบวาระ ถ้าสื่อมวลชนยังมีการประโคมข่าวกันมากขึ้นเป็นเวลานานๆ ยิ่งทำให้คนรู้สึกสนใจและตื่นตระหนก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พารณี ปัทมานันท์ (2544) ที่กล่าวถึง ประชาชนมีทัศนคติในแง่ลบถึงขั้นหวาดกลัว เนื่องจากขาดความรู้เกี่ยวกับโศบอหด 60 ไม่มีความเชื่อถือในหน่วยงานรัฐ ให้ความสำคัญกับข้อมูลจากสื่อมวลชนมาก จึงเกิดความตื่นตระหนก กระทั่งออกมารวมตัวกันต่อต้านการเผด็จการ นอกจากนี้ การเสนอข่าวของสื่อมวลชนบางครั้งมีการใช้คำพูดที่รุนแรงเกินจริง

ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ ที่กล่าวว่า เมื่อเกิดภาวะวิกฤติขึ้น สังคมมีความระส่ำระสาย ซึ่งเกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน นอกจากนี้ยังเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงมากกว่าจะเกิดขึ้นแบบเรื้อรังอย่างค่อยเป็นค่อยไป (ม.ล. อัจฉราพร ณ สงขลา, 2535) อีกทั้งภาวะวิกฤติยังเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อสาธารณชนในหมู่ชน นอกจากนี้ สไลเคิว (Slaikeu, 1984 อ้างถึงใน ม.ล. อัจฉราพร ณ สงขลา, 2535) กล่าวถึงทฤษฎีของวิกฤติ ไว้ว่า

“วิกฤติ” เป็นภาวะที่ผิดหวังรุนแรงชั่วขณะและไม่สามารถจะจัดระเบียบใดๆ ได้ ทำให้คนเกิดความตื่นตระหนกขึ้นได้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

อารมณ์ ความรู้สึก ของประชาชนในกรุงเทพมหานครฯ ต่อการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ กล่าวคือ สื่อมวลชนมีการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สในช่วงแรกโดยรายงานว่าโรคไข้หวัดซาร์สเป็นโรคร้ายและติดต่อได้ง่าย นอกจากนี้นางสุภารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขยังได้ประกาศให้ผู้ที่เดินทางจากประเทศกลุ่มเสี่ยงและมีอาการต้องสงสัยให้หยุดทำงาน 14 วัน เพื่อดูอาการ รวมทั้งการที่สื่อมวลชนรายงานตัวเลขผู้เสียชีวิตและผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ทำให้ประชาชนรู้สึกวิตกกังวลซึ่งเป็นการรู้สึกลบ สถานการณ์ของโรคไข้หวัดซาร์สในช่วงนี้มีความซับซ้อนมาก ส่งผลให้ประชาชนรู้สึกวิตกกังวลซึ่งเป็นการรู้สึกลบนั้น พบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ (Agenda-Setting Theory) ที่กล่าวถึงการที่สื่อมวลชนกำหนดประเด็นให้ผู้รับสารได้รับรู้ข่าวสารตามที่สื่อมวลชนกำหนด นอกจากนี้ความรู้สึกวิตกกังวลซึ่งเป็นการรู้สึกลบดังกล่าวนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ (Crisis Theory) ที่กล่าวว่า เมื่อผู้รับสารตกอยู่ในภาวะวิกฤติจะทำให้ขาดสารสนเทศ (Information) จนไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และตัวเองได้ กล่าวคือ สื่อมวลชนมีการเสนอข่าวโดยการรายงานข่าวจากประเด็นที่สื่อมวลชนกำหนดเอง ประกอบกับสถานการณ์อยู่ในช่วงภาวะวิกฤติอีกด้วย ยังมีการเสนอข่าวโรคไข้หวัดซาร์สอย่างต่อเนื่องยังทำให้ประชาชนสนใจข่าวนั้นๆ ว่าเพราะเหตุใดจึงมีการเสนอข่าวนั้นบ่อยครั้ง จนกลายเป็นความรู้สึกวิตกกังวลในที่สุด

ต่อมาสื่อมวลชนรายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดซาร์สอย่างต่อเนื่องและให้ข้อมูลความรู้สำหรับการป้องกันตัวจากโรคไข้หวัดซาร์ส เมื่อสื่อมวลชนรายงานว่ หน้ากากอนามัยขาดตลาด ประชาชนจึงรู้สึกเฉยๆ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก ประกอบกับทางกระทรวงสาธารณสุขได้เร่งหาทางป้องกันโรคไข้หวัดซาร์สแล้ว ทำให้ประชาชนรู้สึกมั่นใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวกต่อมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศ รวมทั้งการที่นางสุภารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และคณะสวมหน้ากากอนามัยออกเดินเยี่ยมประชาชน ทำให้ประชาชนรู้สึกเฉยๆ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก ประกอบกับการที่นายกฯ ทักษิณ ชินวัตรออกมาประกาศว่าไทยไม่ใช่แหล่งแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดซาร์ส ทำให้ประชาชนรู้สึกมั่นใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้สึกด้านบวก และพบว่าสอดคล้องกับทฤษฎี

การกำหนดระเบียบวาระ (Agenda-Setting Theory) กล่าวคือ สื่อมวลชนเสนอข่าวโดยการรายงานข่าวจากประเด็นที่สื่อมวลชนกำหนดเอง เช่นการเสนอข่าวว่ากระทรวงสาธารณสุขได้เร่งหาทางป้องกันโรคไข้หวัดซาร์สแล้ว หรือการที่เสนอข่าวว่านายกทักษิณ ออกมาประกาศว่าประเทศไทยไม่ใช่แหล่งแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดซาร์ส เป็นต้นจึงทำให้ประชาชนมีความรู้สึกด้านบวกดังกล่าว

สถานการณ์โรคไข้หวัดซาร์สได้ทวีความรุนแรงขึ้นอีกเมื่อสื่อมวลชนได้เสนอข่าวเกี่ยวกับโรคไข้หวัดซาร์ส โดยกล่าวว่าประเทศไทยถูกแวดล้อมด้วยประเทศกลุ่มเสี่ยง นอกจากนี้ ยังเสนอว่าหมอมีความเห็นต่อโรคไข้หวัดซาร์สไม่ตรงกัน รวมทั้งเสนอว่าแพทย์ที่ฮ่องกงติดเชื้อไข้หวัดซาร์สและถึงแก่ชีวิตแล้ว ส่งผลให้ประชาชนรู้สึกวิตกกังวลซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบ พบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ (Agenda-Setting Theory) แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ (Crisis Theory) กล่าวคือ สื่อมวลชนได้มีการโรคไข้หวัดซาร์สต่อเนื่องทำให้สถานการณ์โรคไข้หวัดซาร์สจะรุนแรงขึ้นอีก ประกอบกับช่วงภาวะวิกฤติของสถานการณ์โรคไข้หวัดซาร์สจึงทำให้ประชาชนรู้สึกวิตกกังวลซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบอีกครั้งหนึ่ง จึงส่งผลให้ประชาชนได้รับข่าวสารและเกิดความรู้สึกวิตกกังวลและขาดสารสนเทศ (Information) ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และตนเองได้

แต่เนื่องจากการเสนอข่าวของสื่อมวลชนเกี่ยวกับสถานการณ์โรคไข้หวัดซาร์สยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น นายกฯ ทักษิณ ชินวัตร และคณะจึงตัดสินใจไม่ใส่หน้ากากอนามัยออกเดินเยี่ยมประชาชน แต่การกระทำดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนถึงแม้จะมีมีความรู้สึกด้านบวก แต่ก็มีความรู้สึก เศร้าๆ พร้อมๆ กันนั้นนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ยังเพิ่มความเชื่อมั่นให้ประชาชน โดยกล่าวว่า จะจ่ายเงินพันที่สองล้านบาทหากมีประชาชนเสียชีวิตด้วยโรคไข้หวัดซาร์สในช่วงเทศกาลสงกรานต์ การยืนยันดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนมีความรู้สึกมั่นใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก จนกระทั่งองค์การอนามัยโลก (WHO) ออกมาประกาศว่าประเทศไทยไม่ใช่แหล่งแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดซาร์ส ประชาชนยังมีความรู้สึกมั่นใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก จากการเสนอข่าวดังกล่าว พบว่า สอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ (Agenda-Setting Theory)

จากการเก็บตัวอย่างแพทย์ร้อยละ 9.50 นั้น มีประเด็นที่น่าสนใจว่าจะมีความเห็นต่อการเสนอข่าวของสื่อมวลชนเป็นอย่างไร สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ความรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าว นางสุภารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศให้ผู้ที่เดินทางจากประเทศกลุ่มเสี่ยงและมีอาการนำสงสัยให้หยุดงานเป็นเวลา 14 วัน เพื่อดูอาการนั้น พบว่า แพทย์ไม่รู้สึกตกใจเลย แต่มีความรู้สึก

วิตกกังวล จำนวน 18 คน (ร้อยละ 47.40) ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านลบ ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาความรู้สึกด้านบวกพบว่า แพทย์เองมีความรู้สึกเฉยๆ และมั่นใจ จำนวนความรู้สึกละ 10 คน (ร้อยละ 26.30 เท่ากัน) ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วนั้นแพทย์มีความรู้สึกด้านบวกรวมกัน ร้อยละ 46.60 จะเห็นได้ว่าแพทย์มีความรู้สึกต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวดังกล่าวของนางสุดารัตน์ ทั้งความรู้สึกด้านลบและด้านบวกในค่าร้อยละที่ใกล้เคียงกันมาก (ร้อยละ 47.40 และ 46.60) ตามลำดับ กรณีนี้อาจเป็นเพราะแพทย์เองเมื่อทราบข่าวว่าต้องหยุดงานนานถึง 14 วัน นั้นหมายความว่าโรคไข้หวัดซาร์สน่าจะร้ายแรงและติดต่อได้ง่ายจริง ถึงกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อประจำองค์การอนามัยโลก คือ นายแพทย์เออร์บานี คาร์โล ยังเสียชีวิตด้วยโรคไข้หวัดซาร์ส ขณะที่แพทย์อีกจำนวนหนึ่งที่มีความรู้สึกเป็นบวกนั้น อาจเนื่องมาจากในกรณีภาวะวิกฤติโรคไข้หวัดซาร์ส จนถึงบัดนี้ยังไม่มียารักษา ประกอบกับการติดต่อก่อนนั้น เราทราบแล้วว่าสามารถติดต่อได้ทางสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย และเสมหะเป็นต้น ดังนั้นหากมีผู้มีอาการต้องสงสัยแล้วมีการกักตัวไว้เพื่อรอดูอาการนั้นเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดที่ดี เนื่องจาก สมศักดิ์ โล่ห์เลขา (2546) กล่าวไว้ว่าระยะฟักตัวของโรคโดยเฉลี่ยจะใช้ระยะเวลาประมาณ 3-5 วัน แต่อาจจะอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2-7 วัน ในบางรายอาจจะนานถึง 10 วัน ถ้าสัมผัสตัวผู้ป่วย หรือกลับจากแหล่งที่มีการระบาดเกิน 10 วันแล้วยังไม่มีอาการแสดงว่าไม่ติดโรค

ความรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่านายกรัฐมนตรีนพคุณ ชินวัตร ออกมายืนยันว่าประเทศไทยไม่ใช่แหล่งแพร่ระบาด ผลการวิจัย พบว่า ทั้งประชาชนและแพทย์ต่างมีความรู้สึกด้านบวกต่อการยืนยันดังกล่าวของนายกรัฐมนตรีนพคุณ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ขณะที่ประชาชนมีความรู้สึกด้านบวก คือ มั่นใจ จำนวน 211 คน (ร้อยละ 52.75) แต่แพทย์กลับมีความรู้สึกด้านบวกคือ เฉยๆ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 39.48) ใกล้เคียงกับความรู้สึกมั่นใจ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 36.84) เหตุผลที่แพทย์รู้สึกมั่นใจต่อการที่นายกรัฐมนตรีนพคุณ ออกมายืนยันดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่า ขณะที่นายกรัฐมนตรีนพคุณ ออกมายืนยันนั้น เป็นวันที่ 4 เมษายน 2546 ซึ่งก่อนหน้านั้นในวันที่ 2 เมษายน 2546 นายแพทย์ บียอน เมลการ์ด ผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทยได้แถลงว่าขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีการระบาดของโรคไข้หวัดซาร์ส และประเทศไทยมีระบบการเฝ้าระวังที่เข้มแข็ง (ไทยรัฐ, 2 เม.ย. 46) ส่วนที่แพทย์อีกจำนวนหนึ่งรู้สึกเฉยๆ ก็เนื่องมาจากแพทย์เองย่อมติดตามการเสนอข่าวเรื่องโรคไข้หวัดซาร์สของสื่อมวลชนมาโดยตลอด ก็ย่อมทราบข่าวการแถลงดังกล่าวของผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย ดังนั้นเมื่อนายกรัฐมนตรีนพคุณ ออกมายืนยัน จึงรู้สึกเฉยๆ

ความรู้สึกรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่าหมอมีความเห็นเรื่องโรคไข้หวัด ซาร์สไม่ตรงกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเองมีความรู้สึกด้านลบคือ รู้สึกวิตกกังวล จำนวน 190 คน (ร้อยละ 47.50) ขณะที่แพทย์กลับมีความรู้สึกด้านบวก คือ รู้สึกเฉยๆ จำนวน 24 คน (ร้อยละ 63.20) เนื่องจากโรคซาร์สเป็นโรคที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ประกอบกับเรายังไม่ทราบวิธีรักษา ซึ่งในขณะนั้นก็ทราบเพียงสาเหตุ คือ โควโรนาไวรัส และวิธีการติดต่อว่าสามารถติดต่อจากคนสู่คน โดยทางสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย และเสมหะ เป็นต้น ดังนั้นการที่แพทย์แต่ละท่านที่ออกมาแสดงความเห็นนั้นต่างอาศัยประสบการณ์ และความรู้ของตนสนับสนุน ดังนั้นการที่แพทย์มีความเห็นต่อโรคไข้หวัดซาร์สไม่ตรงกันนั้นแพทย์จึงรู้สึกเฉยๆ

ความรู้สึกรู้สึกของแพทย์ต่อการที่สื่อมวลชนเสนอข่าวว่านายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ประกาศเสนอจ่ายเงินสองล้านบาทหากมีประชาชนเสียชีวิตในช่วงเทศกาลสงกรานต์นั้น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้สึกมั่นใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกด้านบวก จำนวน 191 คน (ร้อยละ 47.75) ขณะที่แพทย์เองซึ่งมีความรู้สึกด้านบวกเช่นกัน แต่เป็นความรู้สึกเฉยๆ จำนวน 17 คน (ร้อยละ 44.74) เนื่องจากสถานการณ์ขณะนั้น ล่วงมาถึงวันที่ 9 เมษายน 2546 แล้ว ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแพร่ระบาดนั้นเราทราบแล้วว่าเชื้อโรคไข้หวัดซาร์สไม่แพร่กระจายทางอากาศ แต่ติดต่อโดยการสัมผัสกับสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลายหรือเสมหะของผู้ป่วยโรคไข้หวัดซาร์ส ซึ่งหากประชาชนป้องกันตัวเองโดยการระมัดระวังการสัมผัสกับสารคัดหลั่งดังกล่าวแล้วย่อมปลอดภัยแน่นอน อีกทั้งระยะเวลาฟักตัวของโรคโดยเฉลี่ยใช้เวลาประมาณ 3-5 แต่อาจอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2-7 วัน ในบางรายอาจนานถึง 10 วัน (สมศักดิ์ โล่ห์เลขา, 2546) และช่วงเทศกาลสงกรานต์นั้นมีเพียงแค่ 3 วัน ดังนั้นคงเป็นการยากหากมีผู้รับเชื้อไข้หวัดซาร์สและจะเสียชีวิตภายในระยะเวลาดังกล่าว ประกอบกับคงเป็นการพิสูจน์ได้ยากว่าติดเชื้อไข้หวัดซาร์สจากการเล่นสงกรานต์จริง

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความเห็นของประชาชนต่อการที่สื่อสร้างปัญหาให้กับประชาชนสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ประชาชนและแพทย์มีความเห็นในระดับปานกลางถึงมากที่สุดต่อการที่สื่อมวลชน รายงานข่าวเกี่ยวกับโรคไข้หวัดซาร์สสืบสน ต่อการที่รัฐบาลไม่มีข้อมูลชัดเจนเรื่องโรคไข้หวัดซาร์ส ต่อการที่รัฐบาลปกปิดความจริงเกี่ยวกับโรคไข้หวัดซาร์ส และต่อการที่รัฐบาลไม่พูดความจริงทั้งหมดแก่ประชาชน ผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า สอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ (Agenda-Setting Theory) ที่กล่าวถึง การที่สื่อมวลชนมีการกำหนดประเด็น ข่าวที่น่าสนใจมา

นำเสนอให้ผู้รับสารได้เปิดรับ นอกจากนี้ยังพบว่าสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะวิกฤติ (Crisis Theory) ที่กล่าวถึง สถานการณ์หรือเหตุการณ์หนึ่งๆ ที่เกิดขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนร่วม ทำให้ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และตนเองได้ รวมทั้งรู้ลักษณะสารสนเทศ (Information) กล่าวคือสื่อมวลชนมีการรายงานข่าวสับสน โดยที่ข่าวที่รายงานนั้นเป็นข่าวที่สื่อมวลชนกำหนดเอง ยิ่งในช่วงภาวะวิกฤติทำให้ประชาชนและแพทย์รู้สึกสับสนต่อข้อมูลเพราะภาวะวิกฤติก่อให้เกิด การขาดสารสนเทศ (Information) ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนและแพทย์ได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน ต่อการที่รัฐบาลไม่มีข้อมูลชัดเจนเรื่องโรคไข้หวัดซาร์สซึ่งเป็นประเด็นของ สื่อมวลชนที่ต้องการนำเสนอ ทำให้ประชาชนและแพทย์รู้สึกว่ารัฐบาล ไม่มีข้อมูลชัดเจน ยิ่งในช่วง ภาวะวิกฤติประชาชนและแพทย์ต้องการความถูกต้องของข่าวสารมากที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ชัดเจน

ต่อการที่รัฐบาลปกปิดความจริงเกี่ยวกับโรคไข้หวัดซาร์สก็เป็นการกำหนดประเด็นจาก สื่อมวลชนเช่นกัน ประกอบกับในช่วงภาวะวิกฤติยิ่งทำให้ประชาชนและแพทย์รู้สึกว่ารัฐบาล ปกปิดความจริงซึ่งทำให้ได้รับข่าวสารไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน

ต่อการที่รัฐบาลไม่พูดความจริงทั้งหมดแก่ประชาชนเพราะกลัวว่าประชาชนจะตื่นตกใจก็ เป็นการกำหนดประเด็นจากสื่อมวลชน ส่งผลให้ประชาชนและแพทย์คิดว่ารัฐบาลไม่พูดความจริง ทั้งหมดแก่ประชาชนเพราะในภาวะวิกฤติจะมีผลกระทบต่อสาธารณชนเนื่องจากเหตุการณ์ต้อง เกี่ยวกับคนหมู่มากเพราะข่าวที่สื่อมวลชนเสนอนั้นจะมีผลต่อประชาชนและแพทย์เพื่อช่วยให้ ทราบข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆ และช่วยในการตัดสินใจเพื่อการอยู่รอดในสังคม (Slaikeu, 1984 อ้างถึงใน ม.ล. อัจฉราพร ณ สงขลา, 2535)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความเห็นของประชาชนต่อหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ความเห็นของประชาชนต่อหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ จากการวิจัย พบว่า ประชาชนคิดว่าหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ คือ การช่วยกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงมากที่สุด ขณะที่ประชาชนคิดว่าสื่อมวลชนไม่ควรรายงานข่าวตามที่ รัฐบาลแถลง สอดคล้องกับแพทย์ซึ่งมีความคิดว่าหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤติ คือ การช่วย กลั่นกรองข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เที่ยงตรงมากที่สุดเช่นเดียวกับประชาชน และยังมี ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่าสื่อมวลชนควรมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์เพื่อให้ความรู้ที่

ถูกต้องแก่ประชาชน และแพทย์ยังมีความเห็นสอดคล้องกับประชาชนที่ว่าสื่อมวลชนไม่ควร รายงานข่าวตามที่รัฐบาลแถลง ซึ่งหากสื่อมวลชนไม่พยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่ประชาชนมีความเห็นข้างต้นแล้วนั้น ในภาวะวิกฤติการเสนอข่าวสารอาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตระหนก ซึ่งการตื่นตระหนกนั้น อาจมาจากการได้รับข่าวสารไม่กระจ่างชัด หรือมีแหล่งข้อมูลมากเกินไป และแต่ละแหล่งข้อมูลนั้นหยาบประเด็นที่ไม่ถูกต้องตรงกัน ซึ่งก่อให้เกิดความสับสน และความตื่นตระหนกได้ (ม.ล. อัจฉราพร ณ สงขลา, 2535) นอกจากนี้สื่อมวลชนควรตระหนักว่าตนมีหน้าที่ในภาวะวิกฤติ คือ การสื่อสารเพื่อให้ทราบข้อมูล โดยเสนอเพียงข้อเท็จจริงเท่านั้น (ม.ล. อัจฉราพร ณ สงขลา, 2535) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สื่อมวลชนควรจะตระหนักและประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อจะนำไปสู่การมีสื่อมวลชนสำหรับประชาชนอย่างสมบูรณ์แบบในที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1.ควรมีการเปรียบเทียบเรื่องของประเภทของสื่อมวลชนที่ประชาชนเปิดรับ ให้มีประเภทสื่อมวลชนมากกว่านี้ เช่น การเผยแพร่ข่าวสารผ่านเครือข่าย Internet เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.ควรมีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้มีโอกาส แสดงความเห็นต่อความต้องการข้อมูลข่าวสารในภาวะวิกฤติได้อย่างไม่จำกัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง